

ŠKOLSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2023. GODINE

Razred ili kategorija natjecanja: B kategorija strukovnih i umjetničkih škola

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova _____ / 50

Potpis članova Školskoga povjerenstva

1. _____

2. _____

Potpis članova Školskoga povjerenstva koji su vrednovali odgovore:

Mjesto i nadnevak: _____

Zadatke rješavaj prema uputi ispred svake skupine zadataka. Za rješavanje zadataka predviđeno je 75 minuta.

Odgovori se upisuju kemijskom olovkom plavom tintom koja se ne briše. Ako se upotrebljava obična olovka ili kemijska crvene ili koje druge boje (osim plave), učenik će se diskvalificirati. Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika, posebice treba poštovati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena. Za pisanje geografskih imena u ispitima i praktičnim radovima primjenjuju se rješenja iz *Hrvatskoga pravopisa* Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (2013.).

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino je u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena uporaba čitljivo napisanoga velikog tiskanog slova.

Tijekom pisanja ispita ne smije se koristiti ničim osim navedenoga pribora za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod sebe, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji bilo na koji način mogu dovesti u sumnju pravilnu provedbu natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita.

Tijekom pisanja ispita natjecatelj se može koristiti papirom formata A4 koji mu dodijeli Školsko povjerenstvo ovjerenim pečatom škole. Nakon završetka pisanja taj se list predaje Školskomu povjerenstvu i čuva s drugom dokumentacijom natjecatelja.

Potpuno pravilno riješeni zadatci prema uputi za rješavanje vrednuju se jednim, dvama ili trima bodovima. Netočno se riješeni zadatci, naknadno ispravljeni odgovori i odgovori napisani u zagradama ne vrednuju.

Nakon isteka vremena za rješavanje zadataka ispit preuzima Školsko povjerenstvo.

P
e
č
a
t

š
k
o
l
e

U SLJEDEĆIH PET ZADATAKA JEDAN JE ODGOVOR TOČAN. ZAOKRUŽI SLOVO
ISPRED TOČNOGA ODGOVORA.

1	
---	--

1. Koju od navedenih sastavnica obuhvaća etnički sastav stanovništva?

- a) jezike b) narodnosti c) spol i dob d) vjere

1	
---	--

2. Koji je među navedenima jedan od glavnih smjerova unutarnjih migracija u Republici Hrvatskoj?

- a) grad → selo b) nizine → planine c) obala → unutrašnjost d) otoci → obala

1	
---	--

3. U kojoj od navedenih država živi najviše Hrvata u Europi (njih oko 350 000)?

- a) u Irskoj b) u Italiji c) u Njemačkoj d) u Rumunjskoj

1	
---	--

4. U kojemu gradu sjedište ima Hrvatska bratska zajednica, najstarija i najveća organizacija Hrvata u Sjevernoj Americi?

- a) u Chicagu b) u Los Angelesu c) u Pittsburghu d) u Washingtonu

1	
---	--

5. Koje razdoblje u pravilu smatramo fertilnim razdobljem žene?

- a) 10. – 45. godina b) 10. – 49. godina c) 15. – 45. godina d) 15. – 49. godina

U SLJEDEĆA DVA ZADATKA DVA SU ODGOVORA TOČNA. ZAOKRUŽI SLOVA
ISPRED TOČNIH ODGOVORA.

2	
---	--

6. Na kojim su od navedenih lokaliteta nađeni najstariji tragovi ljudskoga života na prostoru Republike Hrvatske?

- a) Cerovačke špilje b) Modra špilja c) špilja Šandalja
d) špilja Vindija e) špilja Lokvarka

2	
---	--

7. U kojim se od navedenih država nalaze autohtoni Hrvati?

- a) Australija b) Bosna i Hercegovina c) Čile d) Srbija e) Ukrajina

U SLJEDEĆA TRI ZADATKA U PAROVIMA POJMOVA KOJI SU PODEBLJANI I
ODVOJENI KOSIM CRTAMA ZAOKRUŽI ONAJ POJAM KOJI JE TOČAN.

1	
---	--

8. Svake godine, prema procjenama UN-a, stanovništvo Republike Hrvatske imat će sve **manje** / **više** staroga stanovništva, što će dovesti do **preopterećenoga mirovinskog sustava** / **visoke stope nezaposlenosti** ako isključimo migracije stanovništva.

1	
---	--

9. Republika Hrvatska prema gospodarskoj strukturi stanovništva pripada u **I-II-III** / **III-II-I** tip društva što znači da najviše ljudi radi u **primarnome** / **uslužnome** sektoru djelatnosti.

1	
---	--

10. a) Najveći broj Mađara u Republici Hrvatskoj živi na prostoru

Osječko-baranjske / **Sisačko-moslavačke** županije.

b) Najveći broj Rusina u Republici Hrvatskoj živi na prostoru

Međimurske / **Vukovarsko-srijemske** županije.

**U SLJEDEĆA DVA ZADATKA POVEŽI DESNI STUPAC S LIJEVIM UPISIVANJEM
SAMO JEDNOGA SLOVA NA CRTU ISPRED POJMOVA U LIJEVOME STUPCU. TRI SU
SLOVA U DESNOME STUPCU VIŠAK.**

3	
---	--

11. Poveži današnja imena gradova s imenima rimskih naselja.

_____ Cibalae	A) Korčula
_____ Marsonia	B) Osijek
_____ Mursa	C) Slavonski Brod
	D) Stari Grad
	E) Vinkovci
	F) Zadar

3	
---	--

12. Poveži imena današnjih država s imenima hrvatskih nacionalnih skupina koje žive u tim državama.

_____ Bunjevci	A) Austrija
_____ karaševski Hrvati	B) Češka
_____ moliški Hrvati	C) Italija
	D) Kosovo
	E) Rumunjska
	F) Srbija

U SLJEDEĆIH ŠEST ZADATAKA DOPUNI REČENICE.

1	
---	--

13. Proces koncentracije gospodarskih djelatnosti i stanovništva uz obale mora nazivamo _____ (upiši točan pojam).

1	
---	--

14. Odlazak najobrazovanijih ljudi iz slabije razvijenih u visokorazvijene prostore nazivamo _____ (upiši točan pojam).

1	
---	--

15. Minimalna stopa fertiliteta potrebna za generacijsko obnavljanje ukupne populacije odnosno prirodne zamjene iznosi _____ djece po ženi u fertilnoj dobi.

1	
---	--

16. Najveći udio Hrvata u gradovima Istarske županije ima grad koji je ujedno i sjedište te županije. Ime je toga grada _____.

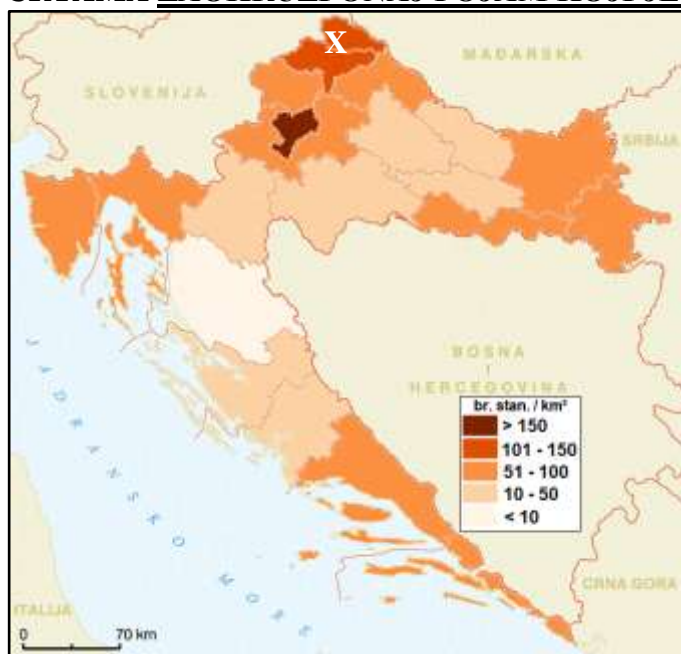
1	
---	--

17. Hrvati današnji prostor Republike Hrvatske naseljavaju u _____ stoljeću.

3	
---	--

18. Prvi precizniji i sveobuhvatniji popis stanovništva na prostoru današnje Republike Hrvatske provela je Habsburška Monarhija _____ godine. Posljednji popis stanovništva u Republici Hrvatskoj proveden je _____ godine, a sljedeći popis stanovništva u Republici Hrvatskoj trebao bi se provesti _____ godine.

SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE TEMATSKE KARTE. DOPUNI REČENICE I U PAROVIMA POJMOVA KOJI SU PODEBLJANI I ODVOJENI KOSIM CRTAMA ZAOKRUŽI ONAJ POJAM KOJI JE TOČAN.

Izvor: DZS, 2021.

2

19. Na priloženoj karti prikazan je prostorni razmještaj stanovništva Republike Hrvatske po jedinicama regionalne samouprave 2021. godine. Ime je najgušće naseljene jedinice regionalne samouprave u Republici Hrvatskoj _____, a iako ima status županije, na njegovu čelu nije župan nego _____.

3

20. Bijelim znakom **X** označena je druga po redu jedinica regionalne samouprave po gustoći naseljenosti u Republici Hrvatskoj. Ime je te jedinice regionalne samouprave _____, a pripada razredu gustoće naseljenosti _____ br. stan. / km². Ta je jedinica regionalne samouprave poznata po velikom udjelu nacionalne manjine čije je ime _____, a pripadnika najbrojnije nacionalne manjine u toj jedinici regionalne samouprave ima 6954 ili oko 6,6 %.

2

21. Najrjeđe je naseljena jedinica regionalne samouprave u Republici Hrvatskoj _____. Gustoća te jedinice regionalne samouprave iznosi **8 / 31** stan. / km². Jedan je od razloga male gustoće naseljenosti stanovništva te jedinice regionalne samouprave **iseljavanje (mladoga) stanovništva / velik broj gradova u toj županiji.**

22. Točne i službene podatke o gustoći naseljenosti stanovništva te ostalim sastavnicama prirodnoga i prostornoga kretanja stanovništva Republike Hrvatske mogu se pronaći na internetskim stranicama ustanove čija je pokrata napisana ispod priložene tematske karte. Puni je naziv te državne organizacije _____.

**SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENIH TABLICA. DOPUNI REČENICU I U PAROVIMA POJMOVA KOJI SU PODEBLJANI I ODVOJENI KOSIM CRTAMA
ZAOKRUŽI ONAJ POJAM KOJI JE TOČAN.**

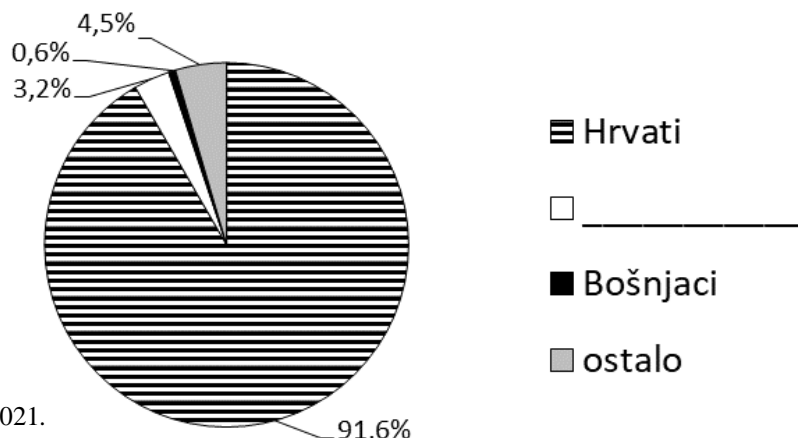
Rang	država	natalitet (‰)
1.	Niger	47,08
2.	Angola	41,80
3.	Benin	41,15
4.	Mali	41,07
5.	Uganda	40,94
224.	Japan	6,95
225.	J. Koreja	6,92
226.	Andora	6,88
227.	Monako	6,66
228.	Sveti Petar i Mikelon	6,47

Rang	država	mortalitet (‰)
1.	Srbija	16,39
2.	Rumunjska	15,26
3.	Litva	15,12
4.	Latvija	14,65
5.	Bugarska	14,41
224.	Oman	3,23
226.	Bahrein	2,82
227.	Kuvajt	2,25
228.	UAE	1,56
229.	Katar	1,42

Izvor: DZS, 2021.

23. U priloženim tablicama prikazano je pet država s najvišim procijenjenim stopama nataliteta i mortaliteta u svijetu i pet država s najnižim procijenjenim stopama nataliteta i mortaliteta u svijetu 2021. i 2022. godine. Republika Hrvatska sa svojom stopom nataliteta 2021. godine bliža je **prvih** / **posljednjih** pet država iz tablice dok je sa stopom mortaliteta bliža **prvih** / **posljednjih** pet država iz tablice, što dovodi do prirodnoga _____ (*upiši točan pojam*).

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOGA DIJAGRAMA.

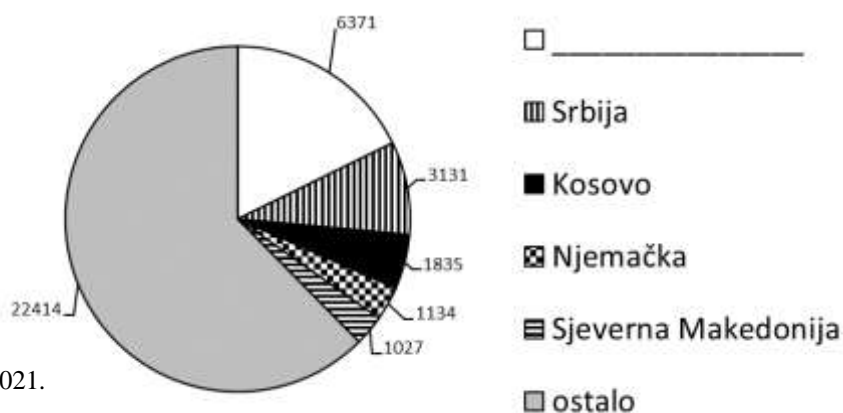
1

24. Dijagram prikazuje nacionalnu strukturu stanovništva Republike Hrvatske 2021. godine. Analiziraj priloženi dijagram i na crtu uz bijeli kvadratić u tumaču upiši ime nacionalne manjine koja ima najveći udio u ukupnome stanovništvu Republike Hrvatske 2021. godine.

1

25. Udio je dviju najzastupljenijih nacionalnih manjina u stanovništvu Republike Hrvatske prema popisu iz 2021. godine _____.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOGA DIJAGRAMA.

1

26. Dijagram prikazuje broj doseljenoga stanovništva u Republici Hrvatskoj 2021. g. prema zemlji državljanstva. Analiziraj priloženi dijagram i na crtu uz bijeli pravokutnik u tumaču znakova upiši ime države čije je stanovništvo najviše doselilo u Republiku Hrvatsku 2021. godine.

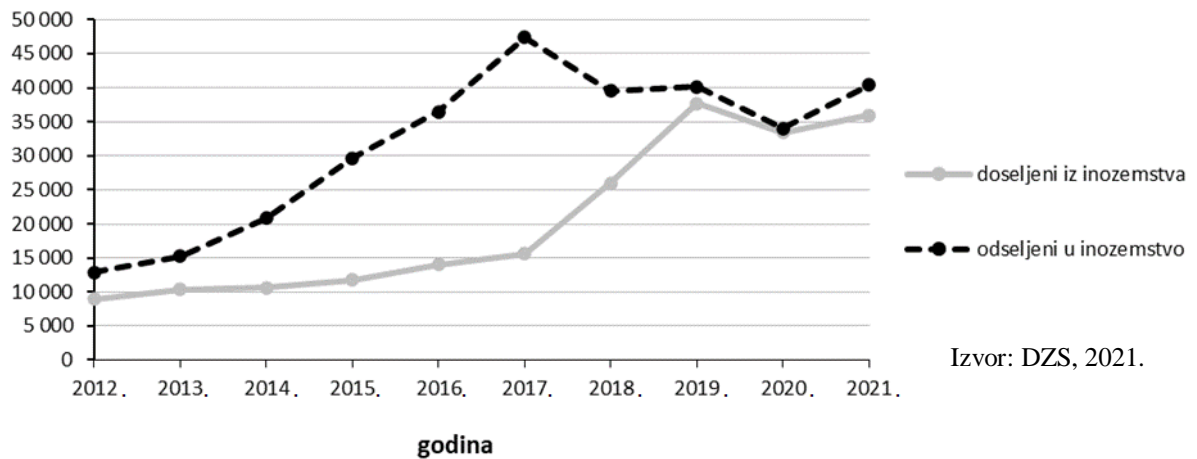
1

27. Apsolutni broj doseljenoga stanovništva iz država bivše Jugoslavije označenih na dijagramu je _____.

Prostor za računanje

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOGA DIJAGRAMA.

br. migranata

1

28. Na priloženome je dijagramu prikazano doseljeno i odseljeno stanovništvo od 2012. do 2021. godine u Republici Hrvatskoj. Republika Hrvatska u posljednjih je 10 godine najviše imigranata primila _____ godine.

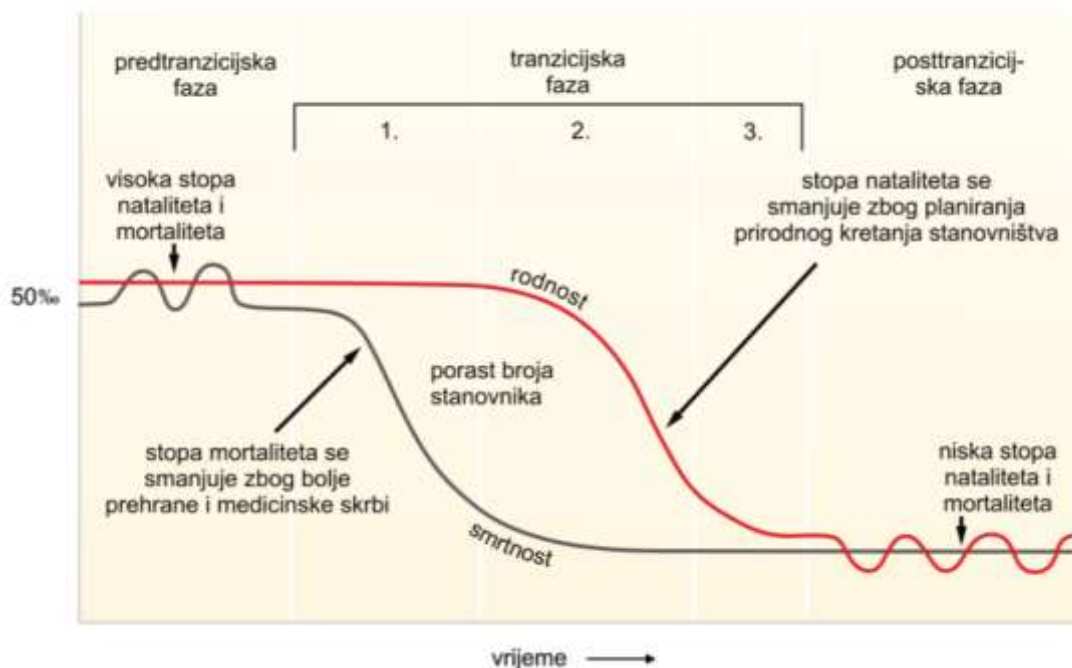
1

29. Najnepovoljnija migracijska bilanca za Republiku Hrvatsku bila je _____ godine.

1

30. Najveći ukupan broj migranata u Republici Hrvatskoj bio je _____ godine.

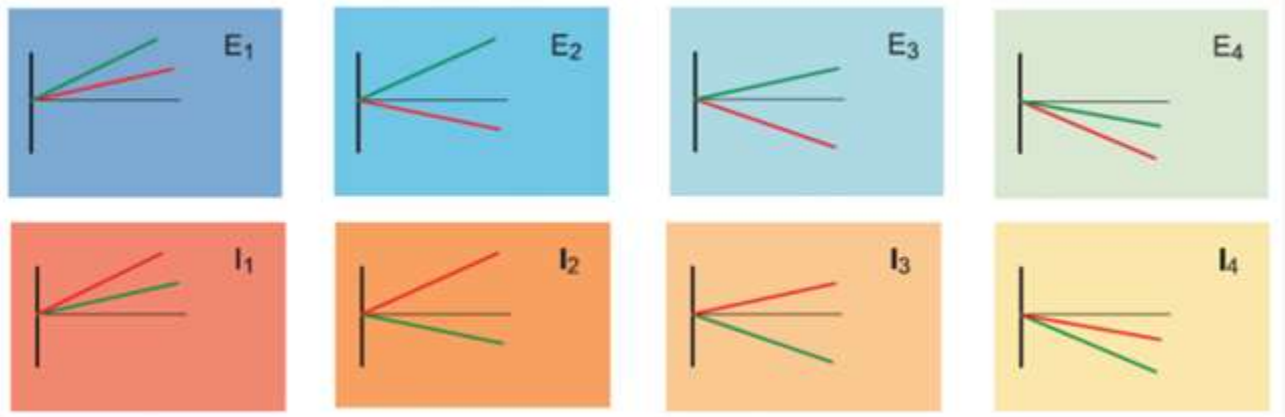
SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI POMOĆU PRILOŽENOG DIJAGRAMA.

3

31. Na priloženome dijagramu prikazana je demografska tranzicija ili demografski prijelaz odnosno prijelaz s **visokih** / **niskih** stopa nataliteta i mortaliteta na **visoke** / **niske** stope nataliteta i mortaliteta. Republiku Hrvatsku karakterizira _____ faza koja ima obilježje **niskih** / **visokih** stopa nataliteta i **niskih** / **visokih** stopa mortaliteta.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENIH DIJAGRAMA.

2

32. Republika Hrvatska prema posljednjemu popisu stanovništva pripada tipu (trendu) općega kretanja stanovništva slovno-brojčane oznake _____, čiji je naziv

_____.

2

33. Republika Hrvatska prema posljednjemu popisu stanovništva pripada tipu općega kretanja stanovništva iz **32.** zadatka jer je _____ veći od

_____ (upiši točne odrednice prirodnoga kretanja

stanovništva) i jer je _____ veća od

_____ (upiši točne odrednice prostornoga kretanja stanovništva).